

Arkivsaksnr: 2017/2013

Saksbehandler: Ragnar Ødegaard

Dato: 24.03.20167

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet	08/17	

Søknad om organisert ferdsel i Fulufjellet nasjonalpark – Tistel Wildlife Guiding

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet finner å kunne gi Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart dispensasjon fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 punkt 5.2, for å gjennomføre en guidet gruppetur sommeren 2017 for å observere dyrelivet innenfor nasjonalparken. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for perioden 26. juni – 2. juli 2017.
2. Det skal legges betydelig vekt på ikke å forstyrre dyrelivet unødig.
3. Det skal ikke brukes motorisert kjøretøy innenfor nasjonalparken.
4. Sjøppel og avfall skal tas med ut av nasjonalparken.
5. Innen 1. september 2017 skal nasjonalparkstyret ha mottatt en kortfattet rapport som opplyser om hvilke deler av nasjonalparken som ble besøkt og hvilke arter som ble observert.

Dokumenter i saken

Dokumenter i sak:

- Søknad fra Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart av 18. mars 2017

Søknaden er vurdert i henhold til:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Fulufjellet nasjonalpark av 27. april 2012.
- Utkast til forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark.

Saksopplysninger

Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart søker om tillatelse til å gjennomføre en «wildlife guiding safari» i Fulufjellet nasjonalpark i perioden 26. juni – 2. juli 2017. Det opplyses at det er en gruppe på 4 personer som planlegger å besøke mesteparten av nasjonalparken i løpet

av denne uka. Grappa vil overnatte i telt med nytt leirsted hver andre dag. Søker opplyser at det dreier seg om en generell dyrelivssafari. Alle arter er i utgangspunktet interessante, men det understrekes at elg er av spesiell interesse. Videre understreker søker at dyrene vil bli observert på avstand slik at unødige forstyrrelser unngås. Dane Stewart påpeker at han er opplært til å studere dyrelivet slik at det ikke medfører forstyrrelser.

Verneforskrift og verneformål

Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1.

Videre er formålet med nasjonalparken å ta vare på:

- et inngrepsfritt skog- og fjellområde som en del av et stort, helhetlig og særpreget økosystem i grensetraktene
- storslåtte landskapsformer bl.a. med særpregede og blokkrike juv
- naturmangfoldet med et egenartet plante-, sopp- og dyreliv, herunder innslag av høyereliggende barskog med naturpreg, og med arter som sjokoladekjuke og sibirkjuke
- kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I følge verneforskriftens § 3 punkt 5.1 skal all ferdsel skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I § 3 punkt 5.2 i verneforskriften er ordlyden: «Bestemmelsene i denne forskriften er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljø ikke blir skadelidende. Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljø må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten».

Gjennomføring av markedsførte gruppeturer med fokus på dyrelivet vurderes av nasjonalparkforvalter å komme inn under bestemmelsen om organisert ferdsel.

Ifølge naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Vurdering

I forslaget til forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark pkt. 4.4, defineres organisert ferdsel som «*Ferdsel der en planlegger, koordinerer eller arrangerer en aktivitet som er kunngjort/markedsført på forhånd*». Derimot presiserer forvaltningsplanen blant annet at organisert ferdsel til fots ikke er søknadspliktig, forutsatt at denne ikke på noen måte skader naturmiljøet. I stor grad blir det opp til den enkelte «tiltakshavers» skjønn å vurdere om aktiviteten vil skade naturmiljøet. Nasjonalparkstyret ønsker å ha en oversikt over den organiserte ferdselen i Fulufjellet.

Det forventes en økt interesse for bruk av nasjonalparker i Norge i friluftslivs- og reiselivssammenheng. Fra sentrale miljøvernmyndigheter er det nå en målsetting om at nasjonalparker skal bidra til økt lokal verdiskaping. På bakgrunn av dette har Miljødirektoratet bestemt at alle nasjonalparker skal ha en vedtatt besøksstrategi innen 2020. Denne skal legge til rette for en balanse mellom naturverdier, besøkende og reiseliv. I denne sammenhengen vil nasjonalparkforvalter gjøre oppmerksom på at regjeringen har uttalt at en ønske å lempe på ferdselsrestriksjonene i nasjonalparkene gjennom i utgangspunktet å tillate all ferdsel som ikke er motorisert. Imidlertid blir det påpekt at det kan vurderes å innføre restriksjoner i sårbare enkeltområder dersom behovet tilsier dette.

Det er i første rekke faren for uheldig marksplitasje og forstyrrelser av dyrelivet som gjør at organiserte opplegg og store arrangementer gjennom verneforskriften er underlagt søknadsplikt. Bestemmelsen skal ikke tolkes som om det er et forbud mot slik aktivitet, men sikrer at nasjonalparkstyret får en oversikt over omfanget av ønsket og gjennomført aktivitet. Videre sikrer søknadsplikten muligheten for dialog mellom nasjonalparkstyret og tiltakshaver.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i naturfaglig sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av den omsøkte organiserte ferdselen til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Per i dag er det ikke lagt opp til en sonefordeling i Fulufjellet nasjonalpark, og det er foreløpig ikke utarbeidet noen besøksstrategi for området. Arbeidet med en besøksstrategi for Fulufjellet nasjonalpark er imidlertid påbegynt i 2016 gjennom Interregprosjektet «Grenseoverskridende besøksforvaltning for Fulufjellens nasjonalparker». Det er derfor nødvendig kontinuerlig å vurdere hvilken påvirkning organisert ferdsel og annen turistvirksomhet har på verneverdiene i Fulufjellet nasjonalpark, dette for å kunne vurdere om slik ferdsel *kan* ha negativ påvirkning på naturmiljøet isolert sett eller gjennom samlet belastning, jf. nml. § 10. Utenom det planlagte løpsarrangementet «Fulufjellsrøya» den 19. august 2017 er nasjonalparkforvalter ikke kjent med at det skal foregå eller at det planlegges annen organisert ferdsel innenfor nasjonalparken kommende barmarkssesong. En kan derfor ikke se at gjennomføringen av den planlagte guidingen vil medføre at den samlede belastningen på området vil bli for stort.

Generelt vurdert *kan* guidede gruppeturer i terrenget i hekke- og yngletid med fokus på observasjoner av fugle- og pattedyrarter kunne virke forstyrrende på et sårbart dyreliv. I forhold til naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter vises det i den aktuelle saken til at hensikten er å observere de artene som dukker opp. Aktiviteten er ikke rettet mot nærkontakt med forstyrrelsesfølsomme sårbare/sjeldne arter eller sårbare

lokaliteter. En har også merket seg at det vil bli lagt vekt på å holde behørig avstand til det som observeres. I vurderingen av potensialet for unødig forstyrrelse har en også merket seg som gunstig at det er et fåtall personer som deltar. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.